11.11.2026 LAUSUNTO

Vastaanottaja: Maa- ja metsätalousministeriö, Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 seurantakomitea
Viite: CAP-suunnitelman seurantakomitean kirjallinen menettely 26.10.–16.11.2026
Asia: Luomuliitto ry:n huomiot Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 muutosesityksistä

Luomuliiton kanta

Luomuliitto ei hyväksy kirjallisessa menettelyssä esitettyä strategista muutosehdotusta. Luomuliitto vastustaa luonnonmukaisen tuotannon rahoituksen vähentämistä 30 miljoonalla eurolla ja varojen siirtämistä luonnonhaittakorvaukseen.

Perustelut

Luonnonmukaiseen tuotantoon osoitettujen varojen tulee edistää luomualalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Vaikka kaikkea luomukorvaukseen varattua rahoitusta ei arvion mukaan käytetä nykyisten sitoumusten maksamiseen, määrärahan vajaakäyttö ei ole riittävä peruste siirtää varoja luomualan ulkopuolelle. Rahoituksen jääminen käyttämättä osoittaa, etteivät nykyiset korvaustasot, tukiehdot ja muut ohjauskeinot ole riittäneet lisäämään luomutuotantoa tavoitteiden mukaisesti.

Luomuliitto pitää luonnonhaittakorvausta tärkeänä suomalaisen maataloustuotannon jatkuvuuden ja tilojen toimintaedellytysten turvaamisessa. Luonnonhaittakorvauksella on kuitenkin eri tehtävä kuin luomukorvauksella ja ympäristökorvauksilla. Sen saaminen ei edellytä luonnonmukaista tuotantoa tai tietyn ympäristö-, ilmasto- tai eläinten hyvinvointitoimen toteuttamista.

Esityksen mukaan ympäristökorvauksista ja luonnonmukaisesta tuotannosta arvioidaan jäävän tukivuosilta 2025 ja 2026 käyttämättä yhteensä 90 miljoonaa euroa, josta 83 miljoonaa euroa siirrettäisiin luonnonhaittakorvaukseen. Luomutuotannon lisäksi rahoitusta vähennettäisiin useista kohdennetuista ympäristötoimenpiteistä. Luomuliitto ei pidä perusteltuna sitä, että luomu-, ympäristö- ja ilmastotoimiin osoitettuja varoja siirretään yleiseen hehtaarikorvaukseen.

Jos kaikkea luomukorvaukseen suunniteltua rahoitusta ei voida käyttää nykyisen korvausjärjestelmän kautta, varat tulee kohdentaa muihin luomutuotantoa ja luomumarkkinaa kehittäviin toimiin tai sellaisiin ympäristö-, ilmasto- ja eläinten hyvinvointitoimiin, jotka tukevat luomualalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Viherlannoitusnurmet

Luomuliitto hyväksyy ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmet-toimenpiteeseen ehdotetun rajauksen. Hyväksyntä perustuu siihen, että samanaikaisessa kansallisessa valmistelussa luonnonmukaisen tuotannon viherlannoitusnurmet on tarkoitus rajata rehunurmen jälkeisen ilmoitusrajoituksen ulkopuolelle. Poikkeus on välttämätön luonnonmukaisen tuotannon viljelykiertovaatimusten toteuttamiseksi, ja sen tulee toteutua suunnitellusti sekä ilmetä yksiselitteisesti lopullisesta sääntelystä ja vuoden 2027 hakuohjeista.

Edellä esitetyillä perusteilla Luomuliitto ei hyväksy Suomen CAP-suunnitelman strategista muutosehdotusta.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja

Luomuliitto ry
PL 145
00101 Helsinki
luomuliitto@luomuliitto.fi
Y-tunnus 0641419-1